

På det seneste er der blevet sat spørgsmålstejn ved og dermed skabt usikkerhed omkring det videnskabelige grundlag for godkendelse af gmo'er med antibiotikaresistente markørgener og betydningen heraf i forhold til den medicinske behandling. Der er samtidig et stort ønske om at gøre brug af gmo'er, f.eks. på foderområdet. Fødevarerministeren har derfor den 17. april 2008 afholdt et møde, der skulle belyse disse problemstillinger.

Endelig har Fødevarerudvalget den 7. maj 2008 afholdt en høring om gmo'er med antibiotikaresistente genmarkører, hvor udvalget havde mulighed for at høre eksperter udtale sig om emnet og for at stille spørgsmål hertil.

2. Politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, DF, SF, RV og EL) fastholder, at man skal undgå anvendelse af gmo'er, der kan have uønskede virkninger på menneskers sundhed og miljøet.

Socialdemokratiets, Dansk Folkepartis, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at resistens mod antibiotika er et alvorligt og voksende problem. Derfor bør der gribes ind over for alle tiltag, som kan medføre øget risiko for antibiotikaresistens.

En række gmo'er er udstyret med en antibiotikaresistent markør. Flertallet anerkender, at EFSA (European Food Safety Authority) ud fra forsigtighedsprincippet opdeler antibiotikaresistensmarkører i tre grupper, og konstaterer, at EFSA ikke mener, der er grund til at forbyde eller begrænse brugen af antibiotikaresistente markører, der både er vidt udbredt blandt mikroorganismer i miljøet og levende organismer, og som overfører resistens til antibiotika, som har ingen eller kun ringe terapeutisk værdi i human medicin og kun begrænset anvendelse på bestemte områder af veterinær medicin. (Miljø- og Planlægningsudvalget, MPU alm. del – bilag 149, 2007-08, 2. samling).

Flertallet er af den opfattelse, at når det handler om vurderingen af antibiotikas anvendelse og terapeutiske betydning, ligger den faglige kompetence hos WHO og EMEA (The European Agency for the Evaluation of Medicinal Products). Derfor er det flertallets opfattelse, at antibiotikaresistente markører kun kan godkendes til markedsføring, hvis WHO og EMEA er enige i, at de overfører resistens til antibiotika, som har

ingen eller kun ringe terapeutisk værdi i human medicin og kun i begrænset omfang anvendes på bestemte områder af veterinær medicin. I alle andre tilfælde forventer flertallet, at regeringen aktivt arbejder imod en godkendelse. Hvis Europa-Kommissionen alligevel godkender sådanne antibiotikaresistente markører til markedsføring, skal Danmark med henvisning til forsigtighedsprincippet og EFSA's egen opdeling afvise import og markedsføring i Danmark.

Flertallet tager til efterretning, at ESFA mener, at andre antibiotikaresistente markører ikke bør anvendes i gmo-planter til markedsføring.

Flertallet tilslutter sig EU's beslutning om, at antibiotikaresistente markører skal udfases, og beklager, at dette stadig ikke er sket. Flertallet opfordrer til, at arbejdet med at få denne udfasning gennemført intensiveres. Under udfasningen skal følgevirkninger i antibiotikaresistens overvåges af en følgegruppe med både human- og planteekspertise.

Flertallet i udvalget konstaterer, at nptII-genet, der indgår i MON 863 ifølge miljøministerens svar på MPU alm. del – spørgsmål 24, 2007-08, 2. samling primært forårsager resistens over for kanamycin, neomycin og geneticin, men at andre former af genet kan give resistens over for paromomycin, ribostamycin, butirosin og gentamicin B. Flertallet noterer sig, at EMEA (MPU alm. del – svar på spørgsmål 30) kun har forholdt sig til neomycins og kanamycins terapeutiske værdi. I sit svar til Kommissionen af 22. februar 2007 konkluderede EMEA, at neomycin og kanamycin har betydning i veterinær og human anvendelse, og at deres nuværende og fremtidige brug ikke kan klassificeres som værende af ingen eller mindre terapeutisk relevans.

Flertallet bemærker, at den oprindelige godkendelse af MON 863 skete på baggrund af informationer fra EFSA om, at kanamycin og neomycin havde ingen eller mindre terapeutisk værdi. Set i forhold til disse informationer repræsenterer EMEA's svar til Kommissionen »ny eller supplerende viden«. S, DF, SF, RV og EL mener på den baggrund, at udsætningsdirektivets beskyttelsesklausele kan anvendes, og opfordrer ministeren til at forbyde markedsføring af MON 863 og gmo-kombinationer, der indeholder MON 863 i Danmark samt opfordre Europa-Kommissionen til at genoverveje sin beslutning om godkendelse af MON 863.